

26 grudnia 1893 roku, 128 lat temu we wsi Shaoshan w okręgu Xiangtan prowincji Hunan urodził się Mao Tsetung.

Mao Tsetung jak każde dziecko w ówczesnych Chinach musiał pracować w polu od szóstego roku życia, był jednak jednym z nielicznych szczęściarzy, którzy chodzili do szkoły, sam uczęszczał przez 5 lat do szkoły podstawowej, w wieku trzynastu lat pracował w polu na pełen etat od rana do wieczora. W wieku szesnastu lat mimo głośnych sprzeciwów ojca wziął pożyczkę na naukę w nowoczesnej szkole podstawowej gdzie czuł się nieswojo gdyż bogate dzieci a do tego młodsze od niego parę lat wyśmiewały jego biedny ubiór. Mao chodził do tej szkoły przez rok i zadziwiał nauczycieli swoimi doskonałymi wypracowaniami, w 1911 przeniósł się do szkoły w Changsha – stolicy prowincji

W tym czasie Mao zgłębiał postulaty Kanga Youweia i Lianga Qichao przywódców ruchu reformatorskiego na wieść o rewolucji w Chinach bez wahania wstąpił na ochotnika w szeregi rewolucjonistów ścinając przy tym warkocz – symbol podporządkowania dynastii Qing. Po obaleniu dynastii Qing porzucił stanowisko w armii i podjął naukę w Szkole Pedagogicznej w Changsha gdzie studiował do 1918 roku. Po skończeniu jej wyjechał do Pekinu. Na początku 1920 roku prowadził działalność polityczną, tam po raz pierwszy przeczytał pierwszą część przełożoną na język chiński Manifestu komunistycznego.

Po powrocie do Changsha założył z przyjaciółmi grupę, której zadaniem było obserwowanie wydarzeń w ZSRR, pomaganie Chińczykom w podejmowaniu studiów w ZSRR i zgłębianie marksizmu.

W 1921 w Szanghaju uczestniczył na legendarnym zjeździe delegatów podczas, którego wybrano Komitet Centralny Komunistycznej Partii Chin.

Lata potem Mao Tsetung w 1931 roku w Jiangxi utworzył Chińską Republikę Rad a stolicą zostało Raijin. W republice Mao Tsetung opracowywał szkolenia polityczne dla Chińskiej Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej. Żołnierze studiowali doktryny polityczne żeby nauczyć się dyscypliny, wzajemnego szacunku. Jak mówił Mao w swoich „Zagadnieniach Strategii Wojny Rewolucyjnej w Chinach” „Nauka to rzecz niełatwa a stosowanie wiedzy w praktyce jest jeszcze trudniejsze[...]”, na temat wojny wypowiadał się „[...] Nasza wojna jest wojną rewolucyjną; toczy się ona w Chinach, to jest w kraju półkolonialnym i półfeudalnym. Toteż powinniśmy studiować nie tylko prawa wojny w ogóle, ale i specyficzne prawa wojny rewolucyjnej w Chinach”. W chińskim państwie rad wprowadzono również reformy społeczne w celu równouprawnienia kobiet między innymi zakazano aranżowanych małżeństw, handlu kontraktami małżeńskimi, do uzyskania rozvodu wystarczył wniosek jednego z małżonków, kobiety zachęcano do działalności politycznej.

Podczas I zjazdu Wszechchińskiego w Ruijinie 7 listopada 1931 roku, Mao został wybrany przewodniczącym centralnego rządu tymczasowego chińskiej republiki rad. Mao będąc atakowany wycofał się na zachód prowincji Fujin gdzie był leczony przez chrześcijanina z pochodzenia Chinczyka, tam zainteresował się kwestią organizacji szpitali i kształcenia kadr medycznych.

Na konferencji w Ningdu w 1933 roku Mao został skrytykowany za zbyt mały radykalizm ponieważ uważał, że dobrze prosperujących chłopów nie należy wywłaszczać tylko chronić żeby utrzymać na odpowiednim poziomie produkcję rolną i stabilność społeczną.

Tymczasem Czangkajszek rozpoczął już V kampanię skierowaną przeciwko komunistom wymuszając ich emigrację z terenów Jiangxi rozpoczynając tym samym marsz chińskiej armii na zachód.

W czasie przemarszu Mao i jego żołnierze musieli borykać się z przeszkodami jak ośnieżone góry, czy też niedostateczna ilość jedzenia jak również z chorobami, sam Mao Tsetung zachorował na malareę jednak do końca 1936 udało im się zgrupować wszystkie oddziały Armii Czerwonej na terenie Obszaru Radzieckiego, tam rozpoczęto wytężone przygotowania do walki z japońskim imperializmem.

Mao w wywiadzie udzielonym w 1936 roku stwierdził : „Czang Kaiszek prowadzi toczącą się w Chinach wojnę domową przy użyciu wszystkich sił jakimi rozporządza Czang Kaiszek dąży do zniszczenia komunizmu. Chińska Armia Czerwona jest jedyną siłą zbrojną zdecydowaną na walkę z imperializmem japońskim. Oddajemy tę siłę do dyspozycji Narodu Chińskiego. Oświadczam

niniejszym uroczymie w imieniu chińskiego rządu radzieckiego, że jeśli armia Czang Kajszecka lub jakkolwiek inna armia zaniecha wrogich działań przeciwko Armii Czerwonej wówczas rząd radziecki ze swej strony wyda natychmiast rozkaz Armii Czerwonej przerwania działań wojennych. Jeśli Czang Kajszeck chce rzeczywiście rozpocząć wojnę przeciwko Japonii, rząd radziecki gotów jest pierwszy wyciągnąć do niego przyjazną dłoń”. Czang Kajszeck jednak w dalszym ciągu siedł w zapartę nie pozbywając się swojego dogmatu, który mówił „Nie Japończycy, lecz komuniści są faktycznymi i najniebezpieczniejszymi wrogami” i nie chciał zgodzić się na współdziałanie z komunistami. Dopiero po incydencie w Xian, który miał miejsce 11 grudnia 1936, a poległ na aresztowaniu Czang Kajszecka przez swoich żołnierzy i nakazaniem mu przez nich współdziałania z wojskami Mao Tsetunga przeciwko imperialistom, zgodził się na współpracę dopiero po wielu dniach. Kuomintang współpracował wraz z Komunistyczną Partią Chin a Chińska Armia Czerwona została dofinansowana, mogła również zakładać swoje organizacje na terenach podległych nacjonalistom. Komunistów zaczęto postrzegać jako bohaterów walczących o wolność w kraju jak i za granicą.

Japoński wróg jednak nie ustępował i takim sposobem odbił większość terenu kontrolowanego przez komunistów. Mao zareagował na to zachęcając społeczeństwo do jeszcze większego wysiłku wojennego, zachęcał do tworzenia spółdzielni rolnych. Urzędników i intelektualistów Yananu wysyłano na wieś co umożliwiło rozwój obszarów przygranicznych.

Po kapitulacji Japonii i fiasku, który okazały się rozmowy koalicyjne ze skompromitowanym, skorumpowanym Kuomintangiem komuniści począwszy od 1947 roku zaczęli zdobywać coraz to większe tereny w styczniu 1949 wkroczyli do Pekinu a do października zdobyli całe Chiny kontynentalne wyzwalać je z imperializmu japońskiego jak i kuomintangowskiego, Mao proklamował Chińską Republikę Ludową.

Po przejściu władzy Mao publikuje pracę pod tytułem „Dyktatura Ludowa”, w której stwierdza, że rewolucja ma się w dalszym ciągu opierać na współdziale robotników, chłopów i mieszczań, a władza ma spoczywać w rękach proletariatu.

W 1950 roku wysła na pomoc do Korei oddziały chińskie, w Wojnie Koreańskiej traci syna, prócz tego Chiny zostają przez burżuazyjne USA usunięte z ONZ, groziła im izolacja z każdej strony sojuszników mieli tylko w Związku Radzieckim.

W tym czasie Mao zaplanował i przeprowadził w latach 1950-1953 reformę rolną, uprzemysłowienie miast i wsi. W późniejszych latach dokonał dziś uznawanego za kontrowersyjne, tak zwanego Wielkiego Skoku, w którym skoncentrowano się na drobnej gospodarce. Tworzono komuny, które zrzeszały Chłopów, a w każdej z nich panowały zasady egalitaryzmu społecznego, nawoływano gminy do samowystarczalności jak również do rozwoju przemysłu na skalę regionu postulowano budowę dużej ilości pieców hutniczych w celu tworzenia stali.

W latach 60 tych widząc jak partia i inteligencja jest coraz bardziej opanowywana przez obiekty skrajnie reakcjonistyczne wezwał studentów do buntu przeciwko odradzającemu się burżuazyjnemu kontrrewolucjonizmowi.

W ostatnich latach życia w latach 70 tych poświęcił się walcząc z kontrrewolucjonistami, pozwolił Zhou Enlaiowi na realizację nowego programu gospodarczego w 1974 zaproponował Deng Xiaopingowi stanowisko pierwszego wicepremiera, po śmierci Zhou Enlaia w 1976 Mao mianował Hu Guofenga na miejsce premiera.

Mao Tsetung zmarł 9 września 1976 roku.

W obecnych czasach Chiny w dalszym ciągu nawiązują do nieśmiertelnej myśli Mao Tsetunga, przewodniczący Xi Jinping stwierdził 26 grudnia 2013 roku w swoim przemówieniu:

„Nieugięty duch myśli Mao Tsetunga pozostaje w związku z podejściem, poglądami i z metodologią wykrystalizowaną w tych Myślach, które zawierają trzy podstawowe elementy- poszukiwanie prawdy w faktach, więz z masami oraz niezależność. W nowej sytuacji powinniśmy umacniać, podtrzymywać i stosować się do nieugiętego ducha Myśli Mao Tsetunga w budowaniu naszej Partii i w utrwalaniu wielkiej sprawy socjalizmu o specyfice chińskiej. [...] Mao Tsetung stwierdził pewnego razu: „Fakty oznaczają te wszystkie rzeczy, które istnieją obiektywnie,

„prawda” oznacza ich wewnętrzne powiązania, tzn. prawa, które nimi rządzą a „poszukiwanie” oznacza studiowanie”. Przewodniczący Mao wykorzystywał również metaforę „strzelania strzałą do celu”, tzn. że powinniśmy strzelać „strzałą” marksizmu do „celu”, jakim jest rewolucja chińska, dążenie do modernizacji i reformowania. Poszukiwaniu prawdy w faktach powinniśmy nadać głęboką wymowę i zrozumienie tego faktu, tak jak to rzeczywiście wygląda, tak żeby móc spoglądać nie tylko na powierzchnię zjawisk, ale wnikać do ich sedna. Tak, aby odkrywać ściśle powiązania istniejące pomiędzy poszczególnymi sprawami w całym kręgu odrębnych zjawisk [...] W takiej sytuacji w jakiej znajdujemy się obecnie, poszukiwanie prawdy w faktach oznacza, że powinniśmy w sposób wyrazisty rozumieć naszą podstawową, ogólną sytuację w państwie, to znaczy, że nasz kraj znajduje się ciągle na wstępnym etapie socjalizmu i że pozostanie na nim jeszcze przez dłuższy czas. Realizując i posuwając do przodu reformy i rozwój, a także formułując wskazania i założenia polityczne na przyszłość powinniśmy czynić wszystko zgodnie z tą podstawową sytuacją w kraju. Wszelkie tendencje do poszukiwania szybkich sukcesów, niezależnie od istniejących uwarunkowań obiektywnych i czasu, powinny być unikane, podobnie jak przestarzałe i poronione pomysły i działania, które negują podstawowe zmiany następujące w rzeczywistości, należy korygować bez warunków. [...] Jeśli chodzi o pracę wśród mas to, w istocie rzeczy, odzwierciedla ona jeden z podstawowych wskaźników marksizmu, a taki mianowicie, że naród jest twórcą historii. Powinniśmy stosować się do tej zasady w celu ogarnięcia wszystkich podstawowych norm rządzących rozwojem historycznym. Powinniśmy przestrzegać tych norm tak, abyśmy byli niezwykcy. Historia wykazała po raz kolejny, że społeczeństwo jest główną siłą popychającą do przodu rozwój historyczny i postęp społeczny. Jak twierdził Mao Tsetung: „W związku z tym, że losy Chin znajdują się w rękach ludu, Chiny, podobnie jak słońce wschodzące na wschodzie, oświecić będą każdy naszej ziemi swym jasnym blaskiem. Stosowanie się do zasady pracy wśród mas oznacza przyznanie się, że naród jest podstawową siłą decydującą o przyszłości i o dalszych losach. Solidnym fundamentem sprawiającym, że Paertia jest niezwykła jest to, że uznaje ona główną pozycję narodu w naszym państwie i uruchamia inicjatywność narodu w całej rozciągłości. W zestawieniu ze społeczeństwem my jesteśmy zawsze uczniami. W związku z tym powinniśmy prosić społeczeństwo o radę. Powinniśmy w pełni szanować pragnienia, doświadczenia, prawa i rolę jaką ono odgrywa. Powinniśmy cenić to, że władza, która została nam powierzona przez naród powinna być sprawowana w sposób dyskretny i uznawać nadzór społeczny nad władzą. Powinniśmy polegać na społeczeństwie w zakresie tworzenia nowych dokonań historycznych tak, aby podstawy i fundamenty naszej Partii były twarde jak skała. [...]”

Źródła:

„Zagadnienia strategii wojny rewolucyjnej w Chinach Mao Tsetung”, Książka i Wiedza, Warszawa 1954

„Cztery Dynastie Chin” I. Jermuszew, Warszawa 1950

„Mao Zedong” Delia Davin, Wiedza Powszechna, Warszawa 2000